

ВІЗР, лабораторіями захисту рослин республіканських інститутів в галузі сільського господарства. Такий стиль науково-дослідної роботи прискорив їх результативність і впровадження у сільськогосподарське виробництво.

Вадиму Петровичу доводилося вирішувати водночас багато проблем: будувати комплекс споруд на основному майданчику у м. Києві (по вулиці Васильківській, 33) і його опорні пункти в різних регіонах республіки; формувати і готувати нові наукові кадри, що відповідають вимогам поставлених завдань; створювати нові структури і управління комплексних досліджень; будувати житло для наукових співробітників, гуртожитки для аспірантів і тих, хто приїжджає у відрядження. За керівництва В.П. Васильєва Укр. НДІЗР був найкраще забезпечений житлом

серед інших інститутів м. Києва. Практично всі співробітники інституту були забезпечені окремими безкоштовними квартирами.

Завдяки чіткій організації праці багато що вдавалося і в будівництві, і в підготовці висококваліфікованих наукових кадрів, і в результативності праці. Після його звільнення з посади директора в Укр. НДІЗР нових будівель не збудовано, навпаки, створене раніше скасовувалося, передавалося в інші організації. Темп підготовки талановитих молодих учених явно відстав.

Ось і міркуй: «незамінних людей немає»!? Кожній епосі — свої корифеї. Багато доброго і світлого можна було ще написати про Вадима Петровича: про його друковані праці, у тому числі книги «История защиты растений от вредителей и болезней в Украине», унікальної мо-

нографії колективу вчених «Вредители сельскохозяйственных культур и лесных насаждений» (1-е, 2-е видання під загальною редакцією академіка АН УРСР В.П. Васильєва); про його громадську роботу головою Українського ентомологічного товариства при АН УРСР; про його надзвичайних колег і друзів у різних куточках світу; про його ставлення до книг, театру, мистецтва, музики. Всього не скажеш і не опишеш.

А ось в душі моїй він залишив такий благословенний світлий світ, допоміг мені витримати всі нелегкі випробування. Щиро шкодую, що такого доброго почуття багато хто не випробував.

Світла пам'ять Тобі, дорогий Учителю!

**В.А. САНИН,
доктор сільськогосподарських наук, професор**

СПОГАДИ ПРО ВЧЕНОГО

Багато років Вадим Петрович Васильєв працював в НДІ плодівництва. Він любив сад, особливо в період цвітіння і досягання плодів. Неодноразово Вадим Петрович повторював: «Людині радують душу і серце квітучі сади та рясні урожаї». На початку своєї наукової діяльності він вивчав ентомофауну плодових культур та методи їх захисту від шкідливих комах і кліщів, приділяв особливу увагу плодовим садам — символам України.

Його публікації — «Вредители плодовых насаждений» (1955), «Защит садов от вредителей та хвороб» (1976), «Вредители сельскохозяйственных культур и лесных насаждений» (1973), а також ряд довідників, рекомендацій, методичних вказівок,

плакатів — стали основою системи захисту плодівних насаджень і не втратили актуальності й по нинішній день.

Вадим Петрович — один із перших дослідників, хто розробив критерії, які використовуються і нині як у науці, так і на практиці, а саме: сума ефективних температур на початок відродження гусениць яблуневої плодожерки; принципи зонального районування домінуючих видів комах — шкідників і кліщів, зональні системи захисту від них; екологічні параметри вивчення фітосанітарного стану насаджень; економічне обґрунтування застосування хімічних засобів захисту та ряд інших. Він стояв біля витоків радіологічного, біофізично-

го, біологічного, мікробіологічного методів захисту саду, феромонного моніторингу, ультрамалооб'ємного і малооб'ємного обприскувань.

Основні принципи та критерії робіт Васильєва і по сьогоднішній день служать основою практичних дій для спеціалістів із захисту садів.

Світла пам'ять про Вадима Петровича, як про неординарну особистість і талановитого вченого, збережеться в наших серцях і в серцях його послідовників, учнів, друзів і близьких.

**В.А. ГРОДСЬКИЙ,
кандидат біологічних наук,
О.Г. ВЛАСОВА, кандидат
сільськогосподарських наук
Інститут захисту рослин НААН**

Відкриття меморіальної дошки В.П. Васильєву під час міжнародної конференції в ІЗР, 1—5 листопада 2004 року

